

موضوع تدریس: اصول و مبانی توانبخشی		مدت تدریس: ۳۴ ساعت	
پیشنیاز:		محل اجرا: دانشکده پیراپزشکی و توانبخشی	
گروه هدف: مددکاری اجتماعی		مقطع: کارشناسی	
تعداد واحد: ۲	نوع واحد: نظری	نیمسال: اول	سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴
مدرسین: فریبا ماهوتی			
تاریخ بروزرسانی: ۱۴۰۳/۷/۲۸			

هدف کلی:

انتظار می رود دانشجو در پایان این درس با مفاهیم و انواع کم توانی، طبقه بندی ICF، رویکردها و مدل‌های کم توانی، مفهوم توانبخشی و اهداف آن، انواع راهبردهای توانبخشی، اعضاء تیم توانبخشی و نقش هر یک در ارائه خدمات به گروه های دارای کم توانی، نقش مددکار اجتماعی در تیم توانبخشی، اصول برنامه ریزی در توانبخشی و فرآیند مداخلات مددکاری اجتماعی در توانبخشی و روشهای پیشگیری از معلولیت آشنا شود.

اهداف اختصاصی:

در پایان ترم دانشجو باید بتواند:

دانشجویان با مفاهیم و تعاریف مرتبط با معلولیت و توانبخشی آشنا شوند، تاریخچه برخورد با معلولیت و توانبخشی را بدانند. از علل معلولیت مطلع شوند و نحوه طبقه بندی معلولان را یاد بگیرند. از وضعیت معلولیت در جهان و ایران شناخت پیدا کنند. از علل معلولیت و مطلع شوند، نسبت به نیازها، مشکلات و توانمندیهای افراد معلول و وسایل کمکی و توانبخشی شناخت پیدا کنند، انواع رویکردهای توانبخشی فراگیرند و با سازمانهای داخلی و خارجی مرتبط با معلولین و شرح وظایف آنها آشنا شوند. جایگاه توانبخشی در حرفه مددکاری اجتماعی را درک کنند.

□ شناخت استانداردها، مهارتها و نقش مددکار اجتماعی در سیستم توانبخشی. دانشجویان بتوانند به عنوان یک مددکار اجتماعی مزیت های کار و مداخلات مددکاری اجتماعی در حوزه توانبخشی را توضیح دهند.

□ دانشجویان بتوانند، این آموزش ها را در کار با معلولان در قلمرو این حرفه بکارگیرند.

محتوا و ترتیب ارائه:

(عناوین و رئوس مطالبی که باید آموزش داده شود تا به اهداف دوره نائل شد. شامل: مطالب تئوری، مهارت‌های عملی و...)

جلسه	عناوین	مدرس
اول	بیان طرح درس و سرفصل‌های درسی و توضیح در خصوص برنامه ترم و دریافت نظرات دانشجویان	فریبا ماهوتی
دوم	کلیات و مفاهیم و تعاریف (نقص، ناتوانی، معلولیت، توانبخشی)	فریبا ماهوتی
سوم	تاریخچه توانبخشی در جهان و ایران	فریبا ماهوتی
چهارم	شناخت رویکردهای توانبخشی و تیم توانبخشی	فریبا ماهوتی
پنجم	آشنایی با انواع معلولیت و علل و پیامدهای آن (جسمی، حسی، ذهنی)	فریبا ماهوتی
ششم	آشنایی با انواع معلولیت و علل و پیامدهای آن (اعصاب و روان، اجتماعی)	فریبا ماهوتی
هفتم	آشنای با طبقه بندی معلولیت ICF	فریبا ماهوتی
هشتم	آشنایی با نیازهای افراد دارای معلولیت	فریبا ماهوتی
نهم	آشنایی با تجهیزات و وسایل کمک توانبخشی	فریبا ماهوتی
دهم	آشنایی با توانبخشی مبتنی بر جامعه (اهداف و فعالیت‌های آن)	فریبا ماهوتی
یازدهم	شناخت سازمانهای مرتبط با حوزه توانبخشی و معلولیت	فریبا ماهوتی
دوازدهم	آشنایی با نقش و مهارت‌های مددکاران اجتماعی در تیم توانبخشی	فریبا ماهوتی
سیزدهم	آشنایی با نقش و جایگاه مددکاران اجتماعی در کار با افراد دارای معلولیت‌های جسمی و حسی	فریبا ماهوتی
چهاردهم	آشنایی با نقش و جایگاه مددکاران اجتماعی در کار با افراد دارای معلولیت‌های اعصاب و روان و ذهنی	فریبا ماهوتی
پانزدهم	آشنایی با نقش و جایگاه مددکاران اجتماعی در کار با افراد دارای معلولیت‌های اجتماعی	فریبا ماهوتی
شانزدهم	جمع بندی و بحث در خصوص مطالب ارائه شده	فریبا ماهوتی

روش تدریس:

* بحث کلاسی و گروهی

* ارائه فیلم و اسلاید آموزشی

* سخنرانی

* تمرین عملی

وظایف و تکالیف دانشجویان:

* رعایت قواعد و قوانین مرتبط با گروه

* حضور به موقع و فعال در کلاس

* پیش مطالعه و بررسی سرفصل‌های جلسه آتی

*انجام تکالیف و پروژه های ارائه شده

*حضور و موفقیت در آزمون پایانی

روش سنجش دانشجو:

*شرکت در بحث های کلاسی و فعالیت ها

*ارائه تکالیف محول شده

*آزمون میان ترم

*آزمون پایان ترم

منابع مطالعه:

_ مبانی توانبخشی. مجید میرخانی. دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی.

_ اصول و مبانی توانبخشی. افسون نودهی و محمدتقی جغتایی. انتشارات دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

_ توانبخشی گروههای خاص با تاکید بر خدمات مددکاری اجتماعی. حمیدرضا کریمی درمنی. انتشارات رشد.

_ طبقه بندی عملکرد، ناتوانی و سلامت (راهنمای کمیسیون های پزشکی تشخیص نوع و تعیین شدت معلولیت). کیوان دواتگران